

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2018. június 28.
(csütörtök)**

Horváth Géza

AMIT MEG LEHET ÉRTENI

Énekek: 180; 345; 458

Alapige: 3 Móz 5,4-6

Imádkozzunk!

Édesatyánk, szeretnénk Tőled igazi csendet kérni, hiszen elfáradtunk a világ zaján ezen a mai napon is. Lehet, hogy olyan sokat kellett lótni-futni, harcolni, küszködni, bosszankodni. Kérünk Téged, hogy nyugtass meg bennünket úgy, ahogy csak Te tudsz.

Áldunk Téged azért, hogy Te a bűnös emberhez olyan sokszor jöttél biztató szóval. Pedig jöhettél volna elítélő igével, feddőn, kárhoztatva, és mégis biztató szóval jöttél már a bűneset után Ádámhoz és Évához, amikor megígérted az Úr Jézus Krisztust. Köszönjük, hogy ezzel biztatattad az Ószövetség népét is. Ez a biztatás még csodálatosabb lett a betlehemi mezők felett karácsony éjjelén, az angyali seregek dalában, csodálatos harmóniájában. Ez a biztatás árad a Golgota keresztjéről, a húsvéti nyitott sírtól, pünkösdtől és minden alkalommal, amikor ígéd megszólal, amikor beszélni akarsz velünk.

Megvalljuk Neked, Urunk, hogy sokszor bánatunkhoz kell jönnöd ezzel a biztatással, bátorítással, szerető szavaddal. Ma is ezt kérjük Tőled, Urunk: jöjj közénk, áldj meg minket. Tedd ezt a helyet azért szentté, mert Te jelen vagy, mert ígéd hirdettetik, és azért, mert itt vagy a középben; Előtted hódoljunk.

Add, hogy szívünk meghajoljon, akaratumk, értelmünk és érzelmünk ott legyen a Te irányításod alatt! Szólj Uram, mert hallják a Te szolgálid!

Ámen.

Igehirdetés

Isten ígését a Mózes 3. könyve 5. fejezetéből olvasom, a 4-6. versekből: „*vagy ha valaki meggondolatlanul tesz esküt ajkaival rosszra vagy jóra, vagy bármi legyen is az, amire meggondolatlanul esküszik, ha nem vette észre, de utólag megértette, hogy azok közül valamelyikben vétkezett, akkor mivel vét-*

AMIT MEG LEHET ÉRTENI

---

kezett, ezek közül valamelyikben, vallja meg, hogy mi az amiben vétkezett, és a vétkéért vigyen bűnért való áldozatul az Úrnak egy nőstény bárányt vagy kecskét a nyájából. Így szerezzen neki a pap engesztelést a bűnéért.”

Kedves testvérek, tulajdonképpen nem csupán erről a két-három versről fogok szólni ma este, és elmondom azt is, hogy ennek a két-három versnek sem merítjük ki a gazdag mondanivalóját és tartalmát. Ahogy a múlt vasárnap szó volt róla, remélem, nem adta fel senki a Leviticus könyvének az olvasását az elmúlt napokban, mondván, hogy ilyen száraz törvények, rendelkezések következnek egymás után.

Néhány általános dolgot még mindig hadd mondjak ezekről a rendelkezésekről és törvényekről, mielőtt ennek a mai igének egy-két üzenetét megnéznénk. Tulajdonképpen, amikor kijelenti Isten Mózesen keresztül azt, hogy mit mondjon Izráel fiainak, ez megint nagyon csodálatos, hogy nemcsak a papoknak kellett megmondani, pedig ők vitték az áldozatot, hanem Izráel fiainak is. Azért, mert az, amit Isten kijelent, az egész gyülekezetre tartozik. Nem csak a papokon keresztül, hanem közvetlenül is, amikor Isten beszélt, Izráel fiainak üzent.

Amit Isten előír, arra nézve pedig legyünk nagyon hálásak, mert tudniillik, az mindig az igaz vallást jellemzi, hogy ha valaki azt akarja tenni és olyan istentiszteletet akar végezni, amit Isten elrendel, és ahogy elrendeli. A pogány vallásoknak pontosan ez az egyik jellemzője, hogy nem úgy végeznek istentiszteletet, ahogy Isten elrendelte, hanem ahogy ők azt kigondolták; ahogy a hagyomány vagy valami más azt elrendelte. Itt azonban az Úr beszél, és Előtte hulljon térdre, aki hallja vagy hirdeti Isten igéjét!

Sok beszélgetésben, amikor szóba kerül egy-egy olyan dolog, szertartás, amit valamelyik felekezet végez, akkor mindig ezt kell megkérdeznünk: hol van elrendelve? Ki rendelte el? Erre nagyon sokszor fogjuk hallani azt a választ, hogy az egyház. A Biblia szerint az ér valamit, amit Isten parancsol, elrendel és megmond. Isten azért rendelt el valamit, mert ezt nem bízta az ember megítélésére. Isten rögzített szabályokon keresztül akarta vezetni az Ő népét. Tehát, nem várta azt, hogy mi kitaláljuk, vagy valamilyen más különleges kijelentést kapjunk, hanem Isten megmondta, elrendelte, leíratta és olvashatjuk a Szentírásban.

Nagyon megdöbbenett engem az 5. fejezetből ez az ige, amit ma felolvastam. Tulajdonképpen, nem csak a 4. verset szeretném, hogy lássuk: „ha valaki meggondolatlanul tett esküt” és „nem vette észre, de utólag megértette”. Az 5. fejezetben is többször olvassuk azt, hogy valaki, aki például tisztátalan dolgot érintett, de „nem vette észre”, hanem utólag értette csak meg. Ez a mondat engem nem hagyott nyugodni, hogy mit jelent az a Bibliában, hogy „nem vette észre”, utólag értette csak meg. Egyrészt, ez azt jelenti a mi számunkra, hogy nem veszi észre az ember azt, amiben vétkezik. Hányszor vagyunk így, valljuk meg őszintén! Isten azt mondja: ha nem vette észre, de utólag megértette – tehát ez a része, hogy „nem vette észre”, ez azt jelenti, hogy az ember annyira megszokta a bűnt, hogy már észre sem veszi, hogy az bűn. Én nagyon megdöbbenek, amikor valaki tőlem nagy szemekkel, csodálkozva kérdi: hát miért, mi rossz

van abban? Ilyenkor azt szoktam mondani: hát te nem látod, hogy ebben mi a rossz? Hát nem látod, hogy Isten rendelése ellen való? Nem. Fel sem fogja, nem vette észre!

De így van ez a hétköznapi életünkben is, sokszor a szeretteinkkel is, hogy megbántjuk, valamivel megsértjük őket, és észre sem vesszük. Vagy egy baráti társaságban, amikor folyik egy beszélgetés; valaki éppen nagy örömmel beszél a sikereiről, és ott a baráti társaságban van valaki, aki pedig éppen csalódott, éppen most valamilyen zsákutcában van, mennyire fáj neki az, hogy valaki meg a sikereiről fennhangon beszél. Nem az a baj, hogy erről beszélünk, hanem az, hogy nem vesszük észre! Jó lenne, hogyha meglátnánk ezeket a dolgokat, amiket lehet, hogy természetesnek tartok, de nem veszek észre valamit, hogy esetleg túlzásba vittem; egy túlzott aggodást vagy valamilyen túlzott irányítást, és nem veszem észre, hogy valaki emiatt sírni fog esetleg, vagy valaki emiatt nem fog aludni éjszaka. Mert ilyenek vagyunk, hogy nem vesszük észre!

Szóval, ez a mondat itt, hogy „nem vette észre”, azt mondja nekünk, hogy annyira beleivódott a bűn az életünkbe, hogy észre se vesszük. Olyan rutinosan vétkezünk, mint azok az autóvezetők, akik a táblákra nem is figyelnek. Ha egy másik táblát kitennének, akkor ugyanúgy cselekednénk, mert hát nem is tudtuk, hogy itt forgalmi rend-változás van. Nem figyeljük a táblákat, mert már megszoktuk, rutinosan megyünk át. Testvérek, ez a bűn útján való rutin! Viszont az, hogy nem vette észre, folytatódik, és azt mondja: de utólag megértette. Olyan jó, hogy ez ott van ez után! Tehát azt jelenti, hogy valamilyen vétket, amit nem veszek észre, azt utólag meg lehet érteni.

Most arra keressük a választ, hogy valamilyen vétket, amit nem is veszünk észre, utólag hogy lehet megérteni? Nagyon egyszerű a válasz a Bibliából: úgy, hogy Isten Szentleke beszél velünk. Úgy, hogy Isten erre figyelmeztet. Vannak a Bibliában ilyen utólag megértett vétkek. Utólag megértette Dávid az ő bűnét, de nem úgy magától, hogy egyszer csak egy álmatlan éjszakán rájött erre, hanem Isten Szentleke beszélt vele, amikor odament Nátán próféta és azt mondta neki: te vagy az az ember! Milyen nagyszerű dolog! Azt mondja a Szentírás, hogy utólag megértette. Ebben egyértelműen ragyog nekünk az, hogy Isten munkálkodik, mert egyébként utólag hogyan érthetnénk meg? Ott vannak Keresztelő János mellett azok az emberek, akik megkérdik: hát akkor mit tegyünk? Nem értjük, hogy mit tegyünk! És Keresztelő János elmondja: ne kérjetek többet annál, ami jogos! Ha valaki téged megüt, tartsd oda a másik orcád! Menj el vele két mérföldre! – Most már tudjuk, mit kell csinálni! Ilyenek vagyunk, testvérek, utólag meg lehet érteni. Zákeus utólag megértette, amit addig nem értett, hogy miért nem a saját zsebére kell dolgoznia. Utólag megértette, de nem ő jött rá erre, mint nagyon jó közgazdász, hanem Isten beszélt vele. Kapott egy megszólítást; abban szeretet volt, egy simogatás, és Zákeus mikor lejött a fáról, azt mondta: vagyonom felét a szegényeknek adom, és amit patvarkodással elvettem, négy annyit adok helyébe! Utólag megértette!

Utólag megérteni azt jelenti, hogy Isten cselekszik, és éppen ezért, boldogan kiálthat fel az, aki így kiált fel: „ő gyújtott világosságot a mi szívünkben!”

Az ilyen ember megérti: én nem magamtól jöttem rá erre, hanem Isten valahogy, lehet, hogy valakin keresztül, de megértette ezt velem. Meg lehet érteni, mert Isten azt akarja, hogy megértsük azokat a dolgokat, amiket cselekedtünk.

Az 5. versben van egy félmondat – ez is nagyon ragyogott nekem azért hoztam elétek: „akkor, mivel vétkezett ezek közül valamelyikben, vallja meg, hogy mi az, amiben vétkezett.” Ez is olyan csodálatos, hogy itt van egy ilyen félmondat, hogy „vallja meg”. Azért, testvérek, mert Isten el akarja mondani az ő népének, hogy a külső áldozat mellé kell még a belső bűnbánat. A vétékért való áldozat nem azt jelenti, hogy valamit le lehet tudni, ki lehet pipálni, hogy elvittük. Mert ha a külsőt nem kíséri egy belső tartalom; nem kíséri belső hit, bűnbánat, megszorodás, akkor az egész áldozat nem ér semmit. Pedig milyen hajlamosak vagyunk erre! Isten elrendel valamit, vigyél ilyen, meg ilyen áldozatot, és akkor az ember azt gondolná, hogy ha ezt megteszem, akkor minden rendben van, Isten megdicsér engem, megveregeti a vállam. Szó sincs róla!

Azt mondja ez a rövid félmondat: vallja meg! – tehát történik valami, amit látnak, ugyanakkor a szívedben történnie kell valaminek, ami láthatatlan. Történnie kell valaminek, amit lehet, hogy senki más nem lát és senki más nem tud, de azt mondja: vallja meg! Nagyon sokan tévedésben vannak, hogy hol, kinek, mikor, miért, hogyan kell ezt megvallani. Ezért zárójelben megjegyzem: vallja meg az Úrnak! A Biblia azt mondja, hogy először is Isten előtt öntsd ki a szíved, aztán azt mondja, hogy valljátok meg bűneiteket egymásnak. Igaz, hogy van ilyen ige, de nem arra vonatkozik, hogy ezt feltétlenül valakinek kell megvallani, hanem arra, hogy aki ellen vétettem: elmegyek ahhoz a családtagomhoz, elmegyek ahhoz a munkatársamhoz, felkeresem azt a szomszédomat és megvallom: én ellened vétettem, ezért, meg ezért.

Vallja meg! Mi szeretjük ezt elhallgatni. Ó, hát nem történt semmi! Nem úgy van ám! Azt mondja: ha észrevette, ha megértette, akkor vallja meg, – mert amit utólag megértünk, az ránk fog nehezedni. Annak, amit utólag megértünk, amit nem vallunk meg, annak mindig súlya van. De ezért énekeltük ezt az éneket, hogy „Ím, nagy Isten, most előtted szívem kitéárom”. Isten ad nekünk egy nagy lehetőséget, kihallgatáson fogad bennünket, és mi örömmel mehetünk és mondhatjuk: itt van szívem, Neked adom Uram!

A Biblia mindig beszél a külsőségek ellen. Azt mondja az ige, hogy „szíveteket szaggassátok meg, ne ruháitokat!” Könnyű volt a ruhát megszaggatni, azt látta mindenki. Micsoda bűnbánat! Vagy: „szíveteket metéljétek körül!” Körülmetéltek valakit, Isten népéhez tartozik, de az ige meg azt mondja: a szívet kellene körülmetélni; az tartozzon oda az Úrhoz! Az Újszövetségben hány olyan ígét olvasunk, hogy a farizeusok az imaszíjaikat megnagyobbítják; szeretik az utcán való ülést; szeretik a nyilvánvaló adakozást; az Úr meg azt mondja az igéjében: a te Atyád, aki titkon van, majd megfizet neked nyilván. Vagy gondoljunk a meszelt sírokra, vagy éppen a tálra, amely kívül szép, de belül telve van minden utálatossággal. A Szentlélek idézi elő ezt a bűnbánatot.

Nagyon érdekes ez a szó itt – még hadd térjek erre vissza –, hogy utólag „megértette”. Ez azt jelenti, hogy Isten a mi értelmünket is használja. A vallás

nem csak szívbeli vagy érzelmi dolog, hanem mindig értelem dolga is. Utólag megértette –, Isten nem kapcsolja ki soha az emberi értelmet, mert ez Nála mindig együtt van: az értelem, az érzelem és az akarat. Az értelem, amikor megértem, hogy bűneimmel elsősorban Istent, az Ő felségét, tisztaságát sértettem meg. Lehet, hogy közben magamnak is ártottam, egész biztos, de itt nem az az első, hogy én magamnak ártottam, hanem az, hogy az Isten felségét megsértettem. Ezt kell először megérteni. Amikor pünkösdkor Péter prédikált, ezt értették meg: gonosz kezeitekkel, fára szegezve megöltétek... Hű, akkor nagy a baj! – nem így olvassuk ott, de most az én szabad fordításomban körülbelül így hangzott. Akkor mit csináljunk most? Péter elmond valamit, hogy mi történt, és ők megértik, hogy igen, bár én a Golgotán nem is jártam, de én is énekelhetném az éneket, hogy „Mind, ami kín, ütés ért, Magam hoztam Reád. Uram e szenvedésért, Lelkemben ég a vád.” Vagy: „Kezedbe, lábaddba a szöveget én vettem, véred minden cseppje égeti a lelkem.” Akkor ezeket az énekeket még nem ismerték, ezért megkérdezték, hogy akkor mit tegyünk, mert akkor nagy baj van, hogyha Jézus Krisztus a mi bűneinkért ment a keresztre!

Igen, testvérek, megéri az értelem, aztán megéri az akarat. Isten kézbe veszi az akaratot, tudniillik, rávesz arra ez után, hogy akarjam cselekedni azt, amit Isten akar; hogy egyezzen ez a két akarat, és Isten talán csak harmadszor veszi az érzelmet kézbe. Azért az is ott van, hogy ez szeretetből megy csak, ha szeretem az Urat. Nagyon szépek azok a zsoltárok, amelyek így kezdődnek: „Szeretem az Urat, mert meghallgatja esedezéseim szavát...” Tehát, vannak olyan vallások, ahol fő az érzelem, eltompul az értelem és kevesebb lesz az akarat. Olyan vallás sincs, vagy legalábbis nem biblikus, ahol csak az értelem a fontos, és nincs érzelem és akarat. Olyan sincs, ahol akarat van, de nincs értelem, kevesebb vagy nincs érzelem. Tehát ennek a háromnak kell együtt járni, és ezt a Szentlélek munkálja és gerjeszti a szívben. Azt mondja Isten ígéje: ha megértette, vallja meg, mert nem lehet külsőségekkel elrendezni.

Aztán, a 3. Mózes könyvében így olvassuk, ezt mondja Isten: „Ha azzal vétkezik valaki, hogy hallotta a káromló beszédet, s bár tanúja volt – akár látta, akár tud róla –, mégsem jelenti...” Vagy figyeljétek meg: akár tisztátalan féregnek a tetemét érinti; vagy esküjét ajkaival rosszra vagy jóra fordítja; vagy bármi legyen is az, amire meggondolatlanul esküszik. Ebből az általános felsorolásból nekem az volt a csodálatos tanítás, hogy Isten ilyen konkrétan tudja a mi dolgainkat! Itt a Leviticusban, amikor olvassuk ezeket az igéket sorban, akkor mindig olyan hétköznapi, az élettel összefüggő dolog van, ami nem egy elvont valami, hanem például ez: hallottam egy káromló beszédet. Sajnos a magyar népet még Európában is úgy tartják számon, hogy iszonyatosan tud káromkodni. Egy teológiai professzortól Hollandiában egyszer azt kérték a hollandok, hogy káromkodjon már egyet, mert nem tudják elképzelni, csak azt hallják, hogy a magyarok hogy tudnak káromkodni.

Ha hallott valahol egy káromló beszédet, – ebből én azt szűrtem le, hogy Isten ennyire jelen van az életünkben, ennyire közel van hozzánk, hogy tud mindent. Nem úgy általánosan mondja, hogy ember bűnös vagy, hanem elmond-

ja, hogy miben vagy bűnös. Éppen ezért ez arra int bennünket, hogy nem hozhatunk egy kalap alá mindent: bűnösök vagyunk, de hát a lónak is négy lába van, mégis megbotlik; hát ilyenek vagyunk, hanem a bűn az mindig konkrét! A vétket mindig néven lehet nevezni! És mindig azt a bűnt, amit felismertem. Amikor valaki Jézusé lesz, akkor az életében az történik, hogy „újjá lett minden”. Ahogy a hitvallásunkban nagyon szépen fogalmaztak a mi eleink, hogy az „ördög minden fogságából megszabadított, és úgy megőriz...”

Értsük jól, testvérek! Itt arról van szó, hogy amit a Szentlélek veled megértet most, ma este; amit eléd hoz, hogy te ebben vétkeztél, rád nehezedik ez, és azt mondja, hogy ezt el kell rendezni, akkor hullj térdre, mert „csak az győz, ki térden állva küzd!” – mondja az ének. És mondd ezt: Úr Jézus, köszönöm, hogy Te ezt is megbocsátottad a Golgotán, mert Te előbb szerettél! Köszönöm, hogy el van fedezve, vedd el ennek a terhét rólam; és elveszi ezt a terhet. „Bevallottam hűtlenségemet az Úrnak, – mondja Dávid – és te elvetted rólam bűneimnek terhét.”

A vétkek felsorolása azt is jelenti, hogy felelős vagyok én magam is. Tehát azért kell, hogy Isten felsorolja nekünk ezeket a vétkeket, mert az ember, amikor a bűne mögé akar bújni vagy ott elrejtőzni, akkor mindig az eredendő bűnre vagy az áteredő bűnre gondol, amit Ádámtól és Évától hoztunk. Bűnben fogantattunk, „bűnben melengetett engem az anyám.” Amikor Isten konkrétan felsorolja, nem arról van szó, hogy milyen bűnben születted, hanem arról, hogy te mit vétettél, te mit követtél el; hogy te mit hallottál, te mikor hallgattál, te mikor szóltál, de rosszul. Én felelős vagyok azért, hogy Isten szerint járjak és éljek, és ne a világ folyása szerint.

Azt is jelenti ez a sok felsorolás, hogy Isten ennyire ismer bennünket, ennyire tud mindent rólunk. Amikor mi úgy gondolkodunk, mint Mózes: senki se látta! Igaz, hogy agyon ütöttem az egyiptomit, de hát megérdemelte! Jogos volt, mert szorongatta azt a saját gyülekezeti tagomat, hát nem megérdemelte? Hadd pusztuljon, úgyse látta senki! Mert amit nem látnak, az nincs – nagyon sokszor vagyunk így a bűnnel, a vétkekkel, hogy addig nem az, amíg ki nem derül. Majd, csak ha kiderül! Amikor Isten itt elmondja ezeket a Mózes könyvében, akkor lerántja a leplet rólunk, elmarasztal bennünket, és azt mondja: ennyire ismerlek.

Viszont arról is beszél nekünk a Mózes 3. könyve, hogy ennyire szeret az Úr, tudniillik alkalmat készített arra, hogy mi a vétkekből és a bűnből szabadulhassunk. Így mondták ezt a régiek két-háromszáz évvel ezelőtt: olyan eszközt talált fel Isten bölcsessége, amelyben a bűnt meg is büntette és el is engedte. Ez a Golgota keresztje. Tehát, amikor arról van szó, hogy a vétkekért vigyen bűnért való áldozatot, akkor tulajdonképpen az ember felelőssége mellett azt a lehetőséget mondja el, hogy neked adhatok bűnbocsánatot. Van bocsánat! Nagy evangélium ez, testvérek! Így van benne az Ószövetségben az evangélium!

Nézzétek meg, hogy ezt mondja az ige: akkor „vigyen bűnért való áldozatul az Úrnak, egy nőstény bárányt vagy kecskét a nyájából. Így szerezzen neki a pap engesztelést...” Itt látja az Ószövetség embere, hogy ára van a bűneinknek; a vétkeinket, amelyeket elkövetünk, rendeznie kell valakinek. Az nem úgy van,

hogy nem történt semmi. Hát hogyan történt volna! Azt mondja, hogy vigyen, – ebben ott van az a csodálatos lehetőség, testvérek, Isten elrendelte azt, hogy van engesztelés, azért hogy a bűneink ne mardossanak bennünket. Ezért nem lehet az, hogy valaki mindig a bűnbánatban mardossa önmagát, a lelkiismeretét. Ezért nem lehet az, hogy valaki hordoz egy-egy elkövetett vétket évtizedeken keresztül. Ez mindig előjön. Ha Isten rendezni akarta, akkor hogy van az, hogy én nem akarom rendezni? Ha Isten lehetőséget adott arra, hogy rendezzük, akkor hogy van az, hogy én nem találom meg ezt az utat?

Most, testvérek, a vasárnapi úrvacsorai közösség után, milyen nagyszerű azt mondani, hogy erről beszél nekünk az áldozat; Jézus Krisztus egyszeri, tökéletes golgotai áldozata, és mi csak énekelhetjük, hogy „Bárány, légy áldva, ki elvérezél, És értem mindent elvégezél.” Olyan jó lenne, ha úgy mennénk el innen, ahogy Jézus mondta valakinek: megbocsáttattak néked a te bűneid, eredj el és többé ne vétkezzél!

Ámen.

Imádkozzunk!

Édesatyánk, magasztalunk Téged azért, hogy kijelentett igéd örökre új. Köszönjük, hogy belőle forrás fakad, bő, mennyei, a szomjunkt enyhíteni.

Urunk, ez a rész is olyan csodálatos, hogy Te ilyen Isten vagy, aki elengedi a bűnt, megbocsátja népének vétkét. De bocsásd meg, Urunk, azt, ha ezt kihasználjuk, ha azt gondoljuk, hogy vétkezhetünk, mert van rá bocsánat! Mutasd meg, Urunk, hogy nem így van! Óvakodjunk, kerüljük, utáljuk a vétket! Kereszük a Te oltalmadat, kapaszkodjunk Beléd, a megtartó Úrba, a drága Krisztusba, aki megtart bennünket csoda módon.

Kérünk, hogy áldd meg éjszakánkat, áldd meg a holnapi napot is mindannyiunk számára, Urunk! Kérünk az érettségiző, vizsgázó fiataljainkért, a pihenőkért, szabadságra menő testvéreinkért. Kérünk Téged, hogy hordozd betegeinket, azt a beteg testvérünket is, aki nagyon a halál árnyékának völgyében van már.

Kérünk Téged, Urunk, mindazokért, akik szenvednek, és azokért is hadd kérjünk, Urunk, akik még nem vették észre, hogy miben vétkeztek, hogy egész életük vétek, Ellened való lázadás. Köszönjük, Urunk, hogy Te megmutathatod nekik, feltárhatod a világosságban a sötétség dolgait.

Köszönjük, hogy ha bennünket világosságban járatsz. Bocsásd meg, Urunk, hogy mi sem vesszük észre sokszor hibáinkat, vétkeinket, amivel megbántjuk a szeretteinket. „Tisztíts meg teljesen, hadd legyen Fényedből fénysugár az életem...”, az életünk!

Ámen.

458. ének

Hastings I., 1830.

A- ki ér- tem meg-nyíl-tál, Rejts el
 ó ö- rök kő- szál! Az a víz s a drá- ga
 vér, Me- lyet on- tál a bú- nér' Gyógyír lé- gyen
 lel- kem- nek, Bűn- től s vád- tól ment- sen meg!

2. Törvényednek eleget Bűnös ember nem tehet;
 Buzgóságom égne bár, S folya könnyem, mint az ár:
 Elégtételt az nem ad, Csak te válthatsz meg magad.

3. Jövök, semmit nem hozva, Keresztedbe fogózva,
 Meztelen, hogy felruházz, Árván, bizva, hogy meg-
 szánsz; Nem hagy a bűn pihenést: Mosd le, ó, mert
 megemészt!

4. Ha bevégzem életem, És lezárul már szemem,
 Ismeretlen bár az út, Hozzád lelkem mennybe jut:
 Aki értem megnyiltál, Rejts el, ó, örök Kőszál!

Toplady Augustus M., 1740—1778.